

Asia: VN/2434/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Jyväskylän kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta ja siihen liittyviksi laeiksi ja lausuu tietosuojaan liittyvien kysymysten osalta seuraavaa.

Eryteisesti: 2 § Soveltamisala. Miten arvioitte esitettyä soveltamisalaa? Puuttuuko mielestänne jokin keskeinen lainsäädännön ala soveltamisalasta? Mikä? Perustelkaa mielipiteenne.

-

Eryteisesti: Mikä laki mielestänne puuttuu soveltamisalasta?

-

2 luku Ilmoittajan suojelun yleiset edellytykset ja ilmoittaminen

-

Eryteisesti: liittyykö toimintanne kannalta sisäisen ilmoituskanavan perustamisvelvollisuuteen ongelmia? Mitä? Perustelkaa mielipiteenne.

-

Eryteisesti: liittyykö toimintanne kannalta ulkoisen ilmoituskanavan perustamisvelvollisuuteen ongelmia? Mitä? Perustelkaa mielipiteenne.

-

3 luku Sisäisiin ja ulkoiisiin ilmoituksiin sovellettavat säännökset

-

Erityisesti: miten arvioisitte tietosuojaan liittyviä kysymyksiä (19 §:n salassapitovelvollisuus ja 20 §:n henkilötietojen käsittely)

Ilmoittajan henkilöllisyyden suojeleminen on keskeinen osa ehdotettua lakia. Toisaalta salassapitovelvollisuuden ja julkisuusperiaatteen keskinäinen suhde tulee viranomaisen punnittavaksi säännönmukaisesti.

Ehdotetun 19 §:n mukaan ilmoittajan henkilöllisyys on salassa pidettävä tieto ja sen ilmaiseminen on tarkkaan rajoitettu. Pykälän 5 momentissa todettaisiin, että asianosaisen oikeus tiedonsaantiin määräytyy viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (1999/621) 11 § mukaan. Julkisuuslain mukaan asianosaisen tiedonsaantioikeus voi koskea myös kolmatta osapuolta, mikäli tällä on vaikutusta hänen asiansa ratkaisuun.

Ehdotetun tietosuojaa koskevan 20 §:n perusteluissa todetaan, että direktiivin johdanto-osan kohdan 85 mukaan ilmoittajan henkilöllisyyden tehokas suojeleminen on välttämätöntä myös viranomaisen käsitellessä ilmoituksia ja tämä tulisi varmistaa kansallisessa lainsäädännössä rajoittamalla esim. tietosuoja-asetukseen sisältyviä rekisteröidyn oikeuksia ehdotettua lakia sovellettaessa. Tätä ei kuitenkaan ole riittävällä tavalla huomioitu ehdotetun lain 20 §:ssä.

Mikäli asianosaisen tiedonsaantioikeus poikkeaa viranomaisen ja yksityisen toimijan käsitellessä ilmoituksia, saattaa edellä mainittu seikka asettaa ilmoittajat keskenään eriarvoiseen asemaan suhteessa heidän henkilöllisyytensä suojelemaan. Lain soveltaminen ilmoittajan edun mukaisesti ja samanaikaisesti asianosaisen oikeuksien toteutuminen ehdotuksen mukaisella tavalla on omiaan aiheuttamaan haasteita ilmoitusten käsittelyssä. Edellä mainittujen ehdotettujen lainkohtien lisäksi ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyden suojaamista koskee ehdotettu 29 §, mistä johtuva salassapitovelvollisuus on siksi syytä arvioida vastaavalla tavalla.

Edellä esitetyin perustein Jyväskylän kaupunki katsoo, että luonnoksessa ehdotettujen 19 ja 20 §:n osalta ilmoittajan henkilöllisyyden suojeleminen ja julkisuuslain suhdetta tulisi selkeyttää.

4 luku Tietojen julkistaminen

-

5 luku Suojelutoimenpiteet

-

Erityisesti: miten arvioisitte esitettyä suojeleminen tasoa, onko se riittävä? Perustelkaa mielipiteenne.

-

6 luku Seuraamukset

-

2. Esitysluonnoksen vaikutusten arviointi/yleiset kommentit

-

2.1 Millaisia vaikutuksia esitetyllä lailla ennakoitte olevan toimintanne?

-

2.2 Onko esityksessä tunnistettu toimintanne kannalta merkittävät vaikutukset? Jos ei, niin mitkä vaikutukset puuttuvat?

-

2.3 Ovatko yksityisen sektorin yrityksiin liittyvät vaikutukset tunnistettu riittävästi? Jos ei, niin mitkä vaikutukset puuttuvat?

-

2.4 Ovatko valtion viranomaisiin liittyvät vaikutukset tunnistettu riittävästi? Jos ei, niin mitkä vaikutukset puuttuvat?

-

2.5 Ovat kuntiin liittyvät vaikutukset tunnistettu riittävästi? Jos ei, niin mitkä vaikutukset puuttuvat?

-

3. Muut huomiot. Mahdolliset muut huomionne ehdotetusta sääntelystä ja esityksistä.

-

Korhonen Mirva

Jyväskylän kaupunki - Jyväskylän kaupunki, konsernihallinto - Talous- ja strategijaohdaja Lasse Leppä, kansliapäällikön sijaisena (hallintosääntö 26 §)